

NAŠ ŠESTI BROJ

Šesti broj časopisa *Historijska misao*, donosi nam pet članaka i tri prikaza. Dva rada su posvećena srednjovjekovnom historijskom razdoblju, odnosno tematici u čijem fokusu su stećci.

U prvom radu, kroz dva ključna segmenta obrađeni su: 1. epitafi na stećcima pripadnika Crkve bosanske, u čijem sadržaju se nalaze imena i titule pripadnika dužnosnika Crkve bosanske; i 2. stećci sa motivom štapa i knjige, s ciljem da se neki od stećaka dovedu u vezu sa pripadnicima Crkve bosanske, što zajedno značajno doprinosi produbljivanju naših saznanja kako o Crkvi bosanskoj tako i o stećcima, kao i o njihovoj međusobnoj povezanosti.

Drugi rad, iako se uglavnom odnosi na dešavanja u 18. stoljeću, on ipak sadrži i jako zanimljive podatke koji se mogu vezati za historiju srednjeg vijeka. Najvažniji aspekt rada je svakako to što nam on, hronološki gledano, donosi: 1. drugu najstariju vijest o stećcima u pisanim izvorima uopće; i 2. najstariju vijest o stećcima za područje sjeverne Bosne. Dosta ubjedljiva analiza i kontekstualizacija informacija, dovodi do zaključka da je upotreba stećaka, na području sjeverne Bosne, bila zastupljena i nakon osmanskih osvajanja i doseljavanja vlaških skupina iz Hercegovine i istočne Bosne u ove krajeve.

Treći rad predstavlja vrijedan prilog proučavanju karavanskih puteva izgrađenih u Bosni i Hercegovini za vrijeme osmanske vladavine. Posebno je važno otkriće, do sada, gotovo nepoznatih putnih pravaca na planini Konjuh, koji su rezultat terenskog istraživanja. Metodološkim pristupom, opisan je njihov karakter i značaj, dok je metodom vektorizacije u GIS-u, na softverskoj platformi MapInfo(shape file), sačinjen model podataka trasa ustanovljenih putnih pravaca.

U četvrtom radu se govori o tokovima i nevoljama angažiranja radne snage, sa akcentom na inostrane radnike, u vremenu turbulentnih nacionalno-političkih i ekonomsko-socijalnih prilika u Bosni i Hercegovini, koja je tada bila u sklopu prve jugoslavenske države, što predstavlja izuzetno bogatu i raznovrsnu naučnu podlogu za dalja istraživanja. Naime, riječ je o tematici koja je još uvijek slabije obrađeno područje bosanskohercegovačke historije.

Peti rad, kategorisan kao historijska građa, donosi jedan vrlo koristan prijevod izjave iz januara 1944. godine, čiji je potpisnik hafiz Muhamed ef. Pandža. Naime, riječ je o izjavi pokretača kratkotrajnog muslimanskog oslobodilačkog pokreta koji je bio zamišljen kao glavni vojni oslonac bosanskih muslimana u danima raspleta Drugog svjetskog rata.

Časopis *Historijska misao* 6, za 2020. godinu, izlazi 2021. godine. Hvala svima koji su svojim učešćem omogućili izlazak ovog broja.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK